

Jämtkraft AB
niclas.ohlund@jamt kraft.se

Elektronisk delgivning

Dispens enligt 7 kap 22 § miljöbalken från föreskrifter för vattenskyddsområde för Englandsviken och Långnäsets grundvattentäkter

Beslut

Länsstyrelsen i Jämtlands län meddelar med stöd av 7 kap 22 § miljöbalken dispens från skyddsföreskrifterna (23 FS 2017:11) för Englandsviken och Långnäsets grundvattentäkter, Åre kommun för upplag av träbränsle på fastigheten Åre Björnänge 2:11.

Följande villkor ska gälla för dispensen:

1. Arbeten som beskrivs ska i huvudsak utföras så som det beskrivs i ansökan.
2. Upplagsytan ska understiga 300 m².
3. Den maximala momentanmängden träbränsle som får lagras på upplagsytan ska understiga 750 m³ alternativt 250 ton träflis.
4. Lagring av bränsleflis ska understiga 5 000 ton per kalenderår.
5. Lagerytan ska konstrueras i enlighet med vad som anges i ansökan. Höjden på sargen ska anpassas utifrån den villkorade mängden bränsleflis så att den säkerställer att spridning av flis utanför upplagsytan i samband med flishantering samt lastning och lossning undviks.
6. I samband med uppförandet av lagerytan, inklusive grundläggning och markarbeten ska sökande säkerställa att massor som tillförs och hanteras inom området inte har okänt ursprung eller kan medföra en risk för förorening av intilliggande grundvatten, vattendrag och mark samt att de är

fria från invasiva arter som kan spridas till närliggande område och vattendrag.

7. Schakter får inte lämnas öppna utan ska genomföras, tillsammans med återfyllnad och återställning i ett av tid sammanhållet utförande för att minimera risken för skred och grumlande av ytvatten i samband med nederbörd.
8. Arbetsmaskiner ska vara utrustade med absorberande material för oljeuppsamling. Tankning och uppställning av arbetsmaskiner får inte utföras så att spill eller läckage riskerar förorena grundvatten och intilliggande vattenområde. Arbetsmaskiner ska även drivas med miljöklassade drivmedel och miljövänliga oljor.
9. Maskiner och redskap som används för etablering ska vara väl rengjorda och desinficerade för att minska risken för smittspridning av patogener och invasiva arter till närliggande vattendrag. Fordonstvätt är förbjuden inom sekundärskyddszone enligt skyddsföreskrifterna.
10. Inför arbetenas genomförande ska en arbetsplatsdispositionsplan (ADP-plan) tas fram där det framgår hur arbetsområdet planeras, vart de åtgärder som avses genomföras ska ske, plats för uppställning av fordon, masshantering, transportvägar etc. Planen ska visa hur sökande säkerställer att de markområden med slamströmssediment som pekas ut i anmälan i anslutning till den planerade upplagsytan inte belastas eller på annat sätt påverkas på ett sätt som kan orsaka skred eller slamströmmar i samband med nederbörd.
11. Förutom det allmänna egenkontrollansvaret enligt kap 26 miljöbalken samt förordningen (1998:901) om verksamhetsutövarens egenkontroll ska sökande kontrollera och säkerställa att verksamheten uppfyller givna villkor enligt föreliggande dispens för både utförande och förvaltning av upplagsytan med tillhörande åtgärder. Sökande ska säkerställa att för uppdraget ansvariga och berörda personer får kännedom om föreliggande beslut samt att de är införstådda i vad innehållet innebär och att det tillämpas i de aktuella moment och skeden som ansökan omfattar.

Förutom det som avses i första stycket, punkt 11 ska egenkontrollprogrammet innehålla en redogörelse för de mängder och produkter som lagras per kalenderår för upplagsytan. Egenkontrollprogrammet ska även beskriva hur

det säkerställs att den maximala momentana mängden lagrad flis inte överskrids.

Beskrivning av ärendet

Ansökan

Sökande har lämnat in en ansökan om dispens avseende permanent lagring av bränsleflis på fastigheten Åre Björnänge 2:11 i Åre kommun. Sökande yrkar på att inom fastigheten (Åre Björnänge 2:11) få;

1. lagra bränsleflis i en mängd som ska understiga 750 m³, vilket motsvarar 250 ton träflis.
2. lagra bränsleflis i en totalmängd som ska understiga 5000 ton per kalenderår.
3. anlägga en upplagsyta, vars yta ska uppgå till maximalt 300 m², vara asfalterad, inneha en betongsarg i tre riktningar med två anslutande och avledande dike för dagvatten.
4. att lagring enligt punkt 1-3 ovan avser bränsleflis sker under perioden september-maj.

I ansökan redogör sökande för behovet av att lagra flis på del av fastigheten Åre Björnänge 2:11 i anslutning till sin befintliga kraftvärmeanläggning, Sösia, vilken ligger inom sekundär skyddzon för vattenskyddsområdet för Englandsviken och Långnäsets grundvattentäkter (23FS 2017:11).

Sökande anger som särskilda skäl att kraftvärmeverket på Sösia är en samhällsviktig verksamhet som upprätthåller och säkerställer energiförsörjning för Åre by. Eftersom anläggningen på Sösia är den enda anläggningen i Åre med denna funktion är det angeläget att säkerställa förutsättningar för en kontinuerlig drift. En del i detta är att anläggningen har tillgång till ett bränslelager i direkt anslutning till anläggningen i det fall att problem skulle uppstå på den enda tillfartsväg som finns till anläggningen, vilket i sin tur skulle kunna förhindra fastbränsletransporter och därmed även en kontinuerlig värmeförsörjning i Åre by.

Lagring anges ske under vinterhalvåret, september till maj då värmebehovet bedöms som störst. Platsen markeras i ansökan och anges till en yta som i dag är en sluttande skogsmark och som ligger nordväst om kraftvärmeverket, på södra sidan av den grusväg som passerar genom området. Lagringen anges till att omfatta ca 500-750 m³ bränsleflis, vilket ska motsvara en yta på 300 m² där måtten för

lagringsytan anges till ca 30 m lång och 10 m bred. Den angivna mängden motsvarar tre dagars drift av kraftvärmepannan under högsäsong, vilket motsvarar månaderna september till maj. Den sökta lagringsvolymen motsvarar mängden bränsleflis till 250 ton eller 6-7 flisbilar bränsle. Mängden per kalenderår av denna lagring kommer inte överstiga 5 000 ton. Sökande anger även att de avser uppföra en betongvägg på tre sidor av upplaget i syfte att kunna skopa upp bränsle emot, minska spill samt minimera bränslehögarnas utbredning.

Sökande avser enligt ansökan anlägga två avledande diken som ansluter bränsleupplaget med ett befintliga dike, åtta meter väster om den tilltänkta upplagsplatsen. De bägge diken har olika syften. Diket på södra sidan av upplaget syftar till att avleda inströmmade ytvatten från den skogsslänt som angränsar lagringsplatsen. Diket på norra sidan av upplaget syftar till att avleda, fördröja samt minska risken för suspenderat material för det vatten som bildas på och lämnar upplaget. Bägge diken leder vatten i västlig riktning till det redan befintliga diket på platsen innan det når recipienten Åresjön. Sökande anger att den mängd vatten som lämnar upplagsytan är liten och att ytterligare uppsamling inte är nödvändig. Sökande anger att den största andelen nederbörd som sker när upplagsytan används bedöms att absorberas av flisen och därmed inte laka ut.

Sökande bedömer risken för negativ påverkan på själva vattentäkten och dricksvattenkvaliteten som minimal samt att ämnen från bränslelagringen via avrinning eller damning till Åresjön skulle påverka vattentäkten via inducering är osannolik. Risken för urlakning av fenoler är mycket låg, vilket anges styras av den korta omsättningstiden för bränslet samt att nedbrytning av fenoler kräver särskilda förhållande (syremängd och varm temperatur) vilka inte kan förväntas råda på upplagsplatsen under vinterhalvåret (september-maj).

De skyddsåtgärder som sökande anger för upplagsytan med avseende på dagvatten är att ytan hårdgörs och asfalteras, uppförande av betongväggar längs tre av fyra sidor av ytan samt anläggande av två avledande diken; ett dike söder om upplaget, där vatten från ovanliggande sluttning avleds västerut, från upplaget samt ett dike norr om upplaget som avleder dagvatten från upplaget, även detta i riktning väster mot det angränsande dike som leder ut i Åresjön. Bolaget anger även en beredskap och kontroll i händelse av brandtillbud i den tilltänkta lagringen av flis. Bolaget bedömer risken för självantändning som minimal utifrån flisens korta lagringstid.

Bolaget anger att risken för att damm och flis hamnar i Åresjön är låg och att detta endast kommer ske under mycket torra förhållanden. Som skyddsåtgärder för spridning av damm och flis anger sökande att

bränslets fukthalt kommer vara relativt högt samt att sökande avser bland annat att anlägga en betongsarg runt upplagsytan.

Bolaget bedömer risken för brand i bränslehögen som liten då bränslets fukthalt är homogent samt att lagringen kommer ske vintertid. Sökande anger att daglig tillsyn sker under vardagar för eventuella temperaturhöjningar.

Länsstyrelsen har ombett sökande att komplettera ansökningen vid två tillfällen; 16 juni och 28 september, 2023. Sökande har kompletterat ärendet vid två tillfällen 7 juli och 3 oktober, 2023.

Yttranden

Länsstyrelsen har skickat ärendet till Miljöavdelningen samt Tekniska avdelningen i Åre kommun för yttrande den 16 juni och svar från miljöavdelningen inkom den 28 juni 2023 där de noterar att sökande anger ett flertal skyddsåtgärder samt att en eventuell ytterligare skyddsåtgärd skulle kunna vara att lagringsytan förses med ett tak. Tekniska avdelningen har inte inkommit med svar på remissen.

Motivering till beslutet

Kraftvärmeverket på Sösia är en samhällsviktig verksamhet som upprätthåller och säkerställer energiförsörjningen för Åre by. Dessutom är den ensam i sitt slag i Åre vilket medför att aktuella lagring av bränsleflis i anslutning till värmeverksanläggningen är en förutsättning för att driftsäkra kraftvärmeverket vid svår väderlek eller att andra hinder och störningar som kan innebära uppehåll i transporter av bränsleflis skulle uppstå.

Bolaget anger ett antal skyddsåtgärder för att säkerställa vattenskyddsområdets syfte. Sökande har även angivit särskilda skäl vilka utifrån den bedömda påverkan på vattenskyddsområdet kan anses giltiga. Länsstyrelsen anser i övrigt att utifrån de beskrivna skyddsåtgärderna tillsammans med det förfarande som anges i ansökan och angivna villkor bör inte syftet med vattenskyddsområdet motverkas.

Prövningen av föreliggande dispens är avgränsad utifrån vattenskyddsföreskrifterna som Länsstyrelsen ansvarar för.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Enligt 7 kap 22 § andra stycket miljöbalken får länsstyrelsen eller kommunen medge dispens från föreskrifter som myndigheten har meddelat för ett vattenskyddsområde om det finns särskilda skäl. Om särskilda skäl föreligger och det är förenligt med vattenskyddets syfte, kan länsstyrelsen medge dispens från ovan meddelade föreskrifter.

Länsstyrelsen kan då föreskriva särskilda villkor som behövs för att undvika vattenförorening enligt 16 kap 2 § miljöbalken.

Skyddsområdet med föreskrifter för den berörda vattentäkten beslutades och trädde i kraft den 12 december 2016, Jämtlands läns författningssamling, 23FS 2017:11. Av § 5 framgår att upplag av bark, flis, spån, timmer och liknande är förbjudet samt att upplag av avfall, förorenade massor eller massor med okänd miljöstatus är förbjudet.

Enligt § 7 är återfyllning med massor som medför risk för förorening av yt- eller grundvatten förbjudet.

Enligt §2 är fordonstvätt med avfettningsmedel eller liknande produkt på andra platser än som speciellt anordnats för detta ändamål förbjuden.

Av 2 kap 3 § miljöbalken framgår bland annat att alla som bedriver eller avser bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd ska utföra de skyddsåtgärder eller vidta de försiktighetsåtgärder i övrigt som behövs för att förebygga, hindra och motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet på människors hälsa eller miljön.

Information

Enligt Jämtlands läns författningssamling, 23FS 2017:11, § 10 ska skogsavverkning anmälas till den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Utifrån nuvarande omfattning är inte den sökta upplagsplatsen provningspliktig enligt förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd eller miljöprovningsförordningen (2013:251) men i de fall anmälan eller tillstånd krävs gäller § 10 enligt 23FS 2017:11. Tillstånd enligt föreskrifter krävs inte om åtgärden eller verksamheten ska tillståndsprövas enligt bestämmelser om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, vattenverksamhet eller jordbruk och annan verksamhet i miljöbalken eller med stöd av enligt balken utfärdad förordning. Frågan om verksamheten är förenlig med behovet av skydd för vattnet, villkorsfrågor etc. prövas då i stället i det ärendet.

Om åtgärden kräver hantering av (enligt samma benämning som 14 kap. 2 §) brandfarliga vätskor och spilloljor ska dessa hanteras enligt Naturvårdsverkets författningssamling, NFS 2021:10.

Enligt Jämtlands läns författningssamling, 23FS 2017:11, § 2 kräver hantering av petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor i större mängd än sammanlagt 250 liter, dock maximalt 50 liter per behållare, tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor, med undantag för transport av petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor, drift av

den kommunala vattenförsörjningen samt drivmedel i fordon, transportmedel och arbetsmaskiner.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta Länsstyrelsen för frågor på telefon 010 - 225 30 00 eller via e-post jamtland@lansstyrelsen.se. Ange ärendets diarienummer 3179-2023 i ämnesraden för e-post.

Ni kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Marina Wallén Mattsson med miljöskyddshandläggare Eva Ljungdahl som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Bilagor

1. Överklagandehänvisning mark- och miljödomstolen

Ni kan överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen

Om ni inte är nöjda med Länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen.

Så här överklagar ni beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Jämtlands län antingen via e-post; jamtland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Jämtlands län, 831 86 Östersund.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det mark- och miljödomstolen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer er överklagan så bör ni bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post, jamtland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-225 30 00. Ange diarienummer 3179-2023.